หน่วยที่ 3

การบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน

เนื้อหาสาระ

1. ความหมายและประเภทของแรงงาน
2. การคำนวณค่าแรงงาน
3. เงินสมทบประกันสังคม
4. ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย
5. รายการหักอื่น ๆ
6. การบันทึกบัญชีค่าแรงงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายและประเภทของแรงงานได้
2. คำนวณค่าแรงงานได้
3. คำนวณเงินสมทบกองทุนประกันสังคมได้
4. คำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายได้
5. ยกตัวอย่างรายการหักอื่น ๆ ได้
6. บันทึกบัญชีค่าแรงงานได้
7. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีความรับผิดชอบ มีระเบียบ ละเอียดรอบ มีความสนใจใฝ่รู้ และมีการแสดงสัมมาคาราวะต่อครู-อาจารย์ อย่างสม่ำเสมอ

สาระสำคัญ

ค่าแรงงาน คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของพนักงานที่อยู่ในโรงงาน ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการผลิตและไม่ได้ผลิตโดยตรง แต่เป็นฝ่ายสนับสนุนให้การผลิตสำเร็จไปด้วยดี ในการคำนวณค่าแรงงานนั้นจะมีเอกสารที่เกี่ยวข้องหลายชนิด เช่น บัตรลงเวลาทำงาน บัตรบันทึกเวลา ซึ่งจะต้องนำเอกสารดังกล่าวไปใช้ในการคำนวณค่าแรงงานและรายการหักต่าง ๆ เพื่อให้ได้ค่าแรงงานสุทธิที่จ่ายให้กับพนักงาน

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยที่ 3 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน

คำชี้แจง : จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย ☒ ลงในกระดาษคำตอบ

1.ข้อใดถือเป็นค่าแรงทางตรง

ก. ค่าแรงที่จ่ายให้กับคนงานที่ทำรักษาความปลอดภัยให้โรงงาน

ข. ค่าแรงที่จ่ายให้กับคนงานที่ทำหน้าที่ซ่อมแซมเครื่องจักร

ค. ค่าแรงที่จ่ายให้กับคนงานที่ทำหน้าที่เย็บผ้าในโรงงานผลิตเสื้อ

ง. ค่าแรงที่จ่ายให้กับหัวหน้าคุมคนงานประจำโรงงาน

2. ข้อใดเป็นแรงงานทางอ้อม

ก. ค่าจ้างแรงงานช่างทาสีเฟอร์นิเจอร์

ข. ค่าจ้างแรงงานคนงานชำแหละเนื้อในโรงงานอาหาร

ค. ค่าจ้างคนงานเชื่อมเหล็กในโรงงานผลิตเหล็กกล้า

ง. ค่าจ้างคนงานทำความสะอาดประจำโรงงาน

3. แผนกใดมีหน้าทีเก็บเวลา รวบรวมเวลาทำงานของพนักงานในแต่ละวัน

ก. แผนกผลิต ข. แผนกบุคคล

ค. แผนกบัญชี ง. แผนกการเงิน

4. .พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ได้บัญญัติเกี่ยวกับชั่วโมงทำงานปกติของกิจการอุตสาหกรรมไว้ไม่เกินสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง

ก. 36 ชั่วโมง ข. 42 ชั่วโมง

ค. 48 ชั่วโมง ง. 54 ชั่วโมง

5. ข้อใดเป็นเอกสารที่ใช้ในการจดบันทึกเวลาการทำงานของพนักงานแต่ละคน

ก. ใบเบิกวัตถุดิบ ข. บัตรลงเวลาการทำงาน

ค. บัตรจำแนกค่าแรงงาน ง. บัตรทะเบียนค่าแรง

6. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ได้กำหนดอัตราทำงานล่วงเวลาในวันหยุดซึ่งอยู่ในช่วงเวลาทำการปกติ ของคนงานเท่ากับเท่าใด

ก. 1 เท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ

ข. 1.5 เท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ

ค. 2 เท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ

ง. 3 เท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ

7. นายวิชัย เป็นคนงานของโรงงานแห่งหนึ่งได้รับค่าจ้างเป็นรายชั่วโมง ในอัตราชั่วโมงละ 30 บาท เวลาทำงานปกติไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลาวันปกติไม่เกินวันละ 2 ชั่วโมง โรงงานจะคิดค่าล่วงเวลาให้ตามกฎหมายแรงงาน และจ่ายค่าจ้างเป็นรายสัปดาห์ข้อมูลการทำงานของนายวิชัย ดังนี้

วันจันทร์ เวลาทำงานปกติ 8 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลา 2 ช.ม.

วันอังคาร เวลาทำงานปกติ 6 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลา -ช.ม.

วันพุธ เวลาทำงานปกติ 8 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลา 2 ช.ม.

วันพฤหัสบดี เวลาทำงานปกติ 8 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลา - ช.ม.

วันศุกร์ เวลาทำงานปกติ 8 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลา 2 ช.ม.

ค่าแรงของนายวิชัยทั้งสิ้นเท่ากับเท่าใด

ก. 1,330 บาท ข. 1,410 บาท

ค. 1,750 บาท ง.1,960 บาท

8.ในปัจจุบันสำนักงานประกันสังคม ให้นายจ้างที่อยู่ในข่ายบังคับตามบัญญัติให้นำส่งเงินสมทบในอัตราฝ่ายละร้อยละเท่าใดของค่าจ้าง

ก. ร้อยละ 3 ของค่าจ้างแต่ไม่เกิน 750 บาท ข. ร้อยละ 3.5 ของค่าจ้างแต่ไม่เกิน 750 บาท

ค. ร้อยละ 4 ของค่าจ้างแต่ไม่เกิน 750 บาท ง. ร้อยละ 5 ของค่าจ้างแต่ไม่เกิน 750 บาท

9. นายสมหมายทำงานกิจการผลิตแห่งหนึ่งได้รับเงินเดือนๆ ละ 40,000 บาท เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม มีคู่สมรสโดยชอบด้วยกฎหมายไม่มีเงินได้ มีบุตร 2 คน กำลังศึกษา นายสมหมาย ทำประกันชีวิตของตนเองไว้กับบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย กรมธรรม์มีอายุ 10 ปี ชำระค่าเบี้ยประกันของตนเองปีละ 10,000 บาท นอกจากนี้ส่งเงินสมทบกองทุนประกันสังคมทุกเดือนในอัตราตามพระราชบัญญัติประกันสังคม อยากทราบว่าภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย ของ นายสมหมาย ประจำเดือนมกราคม จะเป็นเท่าใด (ใช้หลักเกณฑ์ปีภาษี 2560)

ก. 96.70 บาท ข. 129.17 บาท

ค. 315.75 บาท ง. 420. 65 บาท

10. กิจการผลิตที่ใช้วิธีบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวดจะบันทึกรายการจ่ายค่าแรงทางอ้อมเป็นเงินสดอย่างไร

ก. เดบิต ค่าแรงทางอ้อม	xx	เครดิต เงินสด	xx
ข. เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต	xx	เครดิต เงินสด	xx
ค. เดบิต ค่าแรงทางตรง	xx	เครดิต เงินสด	xx
ง. เดบิต งานระหว่างทำ	xx	เครดิต เงินสด	xx

ความหมายและประเภท ค่าแรงงาน

ค่าแรงงาน หมายถึง ค่าจ้าง (Wages) และเงินเดือน (Salaries) ที่กิจการจ่ายให้แก่ลูกจ้าง ในส่วนของค่าจ้างอาจจ่ายเป็นรายชั่วโมง (Hourly) รายวัน (Daily) หรือตามหน่วยที่ผลิตได้ (Piecework) สำหรับเงินเดือน มักจะจ่ายเดือนละครั้ง

ค่าแรงงาน จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ค่าแรงทางตรง (Direct Labor) หมายถึง ค่าแรงที่จ่ายให้ผู้มีหน้าที่ในการผลิตสินค้าโดยตรง เช่น คนงานที่เป็นช่างไม้ในโรงงานเฟอร์นิเจอร์ คนงานที่เป็นช่างตัดเย็บในโรงงานผลิตเสื้อผ้า
2. ค่าแรงงานทางอ้อม (Indirect Labor) หมายถึง ค่าแรงที่จ่ายให้กับผู้ที่สนับสนุนในการผลิตในโรงงาน หรืออำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดประโยชน์กับการผลิต เช่น คนงานทำความสะอาดโรงงาน ยามรักษาความปลอดภัยในโรงงาน หัวหน้าคุมคนงานในแผนกต่างๆ ในโรงงาน

การคำนวณค่าแรงงาน

ในการคำนวณค่าแรงงาน มีขั้นตอนในการดำเนินงาน 2 ขั้นตอน

1. การบันทึกเวลาทำงาน
2. การคำนวณค่าแรงงาน

1. **การบันทึกเวลาการทำงาน** โดยทั่วไปเป็นหน้าที่ของแผนกบุคคล มีหน้าที่รวบรวมเวลาการทำงานของพนักงาน เก็บเวลาการทำงาน กำหนดอัตราค่าจ้างของพนักงาน ควบคุมการทำงานของพนักงาน รวบรวมเวลาทำงานของพนักงานในแต่ละวัน โดยมีเอกสารที่เกี่ยวข้อง 2 ชนิด ได้แก่

1.1 บัตรลงเวลา (Clock Card) คือ บัตรบันทึกการเข้า – ออกของพนักงานแต่ละคน ตั้งแต่เริ่มเข้าปฏิบัติและสิ้นสุดการปฏิบัติงานในแต่ละวัน เพื่อคำนวณชั่วโมงการทำงาน การบันทึกเวลาอาจใช้บันทึกด้วยการลงลายมือชื่อ การใช้นาฬิกาตอกบัตร การสแกนลายนิ้วเมือ

ตัวอย่างบัตรลงเวลา

ภาพที่ 3.1 ตัวอย่าง บัตรลงเวลา

ที่มา http://www.office2art.com, 2560 : (Online) ที่มา https://cctvchiangrai.files.wordpress.com , 2560 : (Online)

1.2 บัตรบันทึกเวลาทำงาน (Time Ticket) คือ บัตรที่ใช้บันทึกรายละเอียดเวลาการทำงานของพนักงานแต่ละคน ส่วนใหญ่จะใช้กับคนงานที่ได้รับค่าจ้างเป็นรายวัน รายชั่วโมง รายสัปดาห์ ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากบัตรนี้ไปจำแนกค่าแรงไม่ว่าจะเป็นค่าแรงทางตรง ค่าแรงทางอ้อม และการทำงานล่วงเวลา

บัตรบันทึกเวลาการทำงาน

ชื่อ-สกุล ..... รหัสคนงาน : ……

แผนก :…….. ระหว่างวันที่.....ถึงวันที่.....

วัน	เช้า		บ่าย		งานที่ทำ
	เข้า	ออก	เข้า	ออก	
จันทร์					
อังคาร					
พุธ					
พฤหัสบดี					
ศุกร์					
เสาร์					
อาทิตย์					
จำนวนชั่วโมง		อัตราค่าแรง/ชั่วโมง		อัตราค่าแรง/ชั่วโมง	
ปกติ	ล่วงเวลา	ปกติ	ล่วงเวลา	ปกติ	ล่วงเวลา

รวมชั่วโมงการทำงานทั้งสิ้น.....ชั่วโมง .....หัวหน้าคนงาน

(.....)

ภาพที่ 3.2 ตัวอย่างบัตรบันทึกเวลาการทำงาน

2. การคำนวณค่าแรงงาน

2.1 การคำนวณค่าแรงงานขั้นต้น (Gross payrolls) เมื่อพนักงานบัญชีรวบรวมค่าแรงงานของพนักงานจากบัตรบันทึกเวลาทำงานก็จะทำการคำนวณค่าแรงงานต่างๆ ซึ่งพิจารณาจากชั่วโมงการทำงานหรือตามชิ้นงาน การคำนวณค่าแรงงานดังกล่าวจะประกอบด้วยค่าแรงงานปกติ และค่าแรงงานล่วงเวลา

ค่าแรงขั้นต้น = ค่าแรงปกติ + ค่าแรงงานล่วงเวลา

ค่าแรงปกติ เป็นการทำงานในช่วงวันและเวลาทำการปกติของกิจการอาจคิดค่าจ้างเป็นรายชิ้น รายชั่วโมง หรือรายวัน เช่น กิจการผลิตแห่งหนึ่งเวลาทำการปกติคือ วันจันทร์ -วันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 08.00 น. – 16.00 น. ดังนั้น คนงานที่ทำงานในช่วงเวลาดังกล่าวจะได้รับอัตราค่าแรงตามปกติของกิจการ ซึ่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ได้บัญญัติเกี่ยวกับชั่วโมงทำงานปกติของกิจการอุตสาหกรรมว่า นายจ้างจะต้องกำหนดชั่วโมงการทำงานปกติไว้เท่าใดก็ได้แต่ต้องไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 48 ชั่วโมง

ค่าแรงงานล่วงเวลา เป็นการทำงานนอกเวลาจากช่วงเวลาการทำงานตามปกติและเกินชั่วโมงทำงานปกติของกิจการ เรียกว่า การทำงานล่วงเวลา (Overtime) สามารถจำแนกการทำงานล่วงเวลาได้ ดังนี้

- ค่าล่วงเวลาในวันทำงานปกติ ได้รับค่าล่วงเวลา 1.5 เท่าของค่าจ้างปกติ เช่น ทำงานในวันจันทร์ ถึงวันเสาร์ ซึ่งถือเป็นวันทำงานปกติ แต่หลังจาก 16.00 น. ไปแล้ว ถือเป็นค่าล่วงเวลาในวันปกติ
- ค่าล่วงเวลาในวันหยุดช่วงเวลาทำการปกติ ได้รับค่าล่วงเวลาไม่น้อยกว่า 2 เท่าของค่าจ้างปกติ เช่น เวลาทำการปกติ คือ วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ เวลา 08.00 – 17.00 น. แต่หากพนักงานทำงานในวันเสาร์ หรืออาทิตย์ ในช่วงเวลา 08.00 – 17.00 น. ช่วงเวลาดังกล่าวถือเป็นค่าแรงล่วงเวลาในวันหยุดซึ่งอยู่ในช่วงเวลาปกติ
- ค่าล่วงเวลาในวันหยุดซึ่งอยู่ในช่วงเกินกว่าเวลาทำการปกติ ได้รับค่าล่วงเวลาไม่น้อยกว่า 3 เท่าของค่าจ้างปกติ เช่น เวลาทำการปกติ คือ วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ เวลา 08.00 – 17.00 น. แต่ทำงานในวันเสาร์หรืออาทิตย์ ในช่วงเวลาหลัง 17.00 น. ช่วงเวลาดังกล่าวถือเป็นค่าแรงล่วงเวลาในวันหยุดซึ่งเกินกว่าช่วงเวลาทำการปกติ

ตัวอย่าง 3-1 โรงงานแห่งหนึ่ง กำหนดเวลาทำงานปกติของพนักงานไว้ วันจันทร์ – วันเสาร์ เวลา 08.00 น. – 17.00 น. หยุดพัก 1 ชั่วโมง ชั่วโมงทำงานปกติวันละ 8 ชั่วโมง อัตราค่าแรงงานชั่วโมงละ 40 บาท

ต่อไปนี้เป็นข้อมูลของ นางสดศรี คนงานแผนกตัดเย็บในรอบเวลา 1 สัปดาห์

วัน	เวลาทำงาน	จำนวนชั่วโมงทำงาน
วันจันทร์	08.00 น. - 17.00 น.	8
วันอังคาร	08.00 น. -19.00 น.	10
วันพุธ	08.00 น. - 20.00 น.	11
วันพฤหัสบดี	08.00 น. - 17.00 น.	8
วันศุกร์	08.00 น. - 18.00 น.	9
วันเสาร์	08.00 น. - 20.00 น.	11
วันอาทิตย์	08.00 น. - 19.00 น.	10

จากข้อมูลดังกล่าว นำมาคำนวณค่าแรงงานขั้นต้น ได้ดังนี้

วัน	ชั่วโมงปกติ 40 บาท/ช.ม.		ล่วงเวลาวันปกติ 60 บาท/ช.ม.		ชั่วโมงปกติวันหยุด 80 บาท/ช.ม.		ล่วงเวลาวันหยุด 120 บาท/ช.ม.		รวมค่าแรงขั้นต้น
	ชั่วโมง	จำนวนเงิน	ชั่วโมง	จำนวนเงิน	ชั่วโมง	จำนวนเงิน	ชั่วโมง	จำนวนเงิน	
วันจันทร์	8	320	-	-	-	-	-	-	320
วันอังคาร	8	320	2	120	-	-	-	-	440
วันพุธ	8	320	3	180	-	-	-	-	500
วันพฤหัส	8	320	-	-	-	-	-	-	320
วันศุกร์	8	320	1	60	-	-	-	-	380
วันเสาร์	8	320	3	180	-	-	-	-	500
วันอาทิตย์	-	-	-	-	8	640	2	240	880
		1,920		540		640		240	
รวมค่าแรงงานขั้นต้น									**3,340**

2.2 การคำนวณค่าแรงงานสุทธิ (Net Payrolls)

ค่าแรงงานสุทธิ คือ ค่าแรงงานขั้นต้นของลูกจ้าง หัก ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหักภาษี ณ ที่จ่าย นำส่งกรมสรรพากร เงินประกันสังคม นำส่งสำนักงานประกันสังคม หรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง เช่น เงินเบิกล่วงหน้าของลูกจ้าง

ค่าแรงงานสุทธิ = ค่าแรงงานขั้นต้น – ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

เงินสมทบประกันสังคม

เงินสมทบประกันสังคม คือ เงินที่นายจ้างและลูกจ้างต้องนำส่งเข้ากองทุนประกันสังคมทุกเดือน โดยคำนวณจากค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับ ในอัตราร้อยละ 5 โดยฐานค่าจ้างที่นำมาคำนวณต่ำสุดเดือนละ 1,650 บาท (83 บาท) และสูงสุดไม่เกินเดือนละ 15,000 บาท (750 บาท) และนายจ้างต้องนำส่งเงินทั้งสองส่วนพร้อมกันที่สำนักงานประกันสังคมภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ทั้งนี้รัฐบาลจะออกเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมด้วยส่วนหนึ่ง

ตัวอย่างแบบฟอร์มการนำส่งประกันสังคม

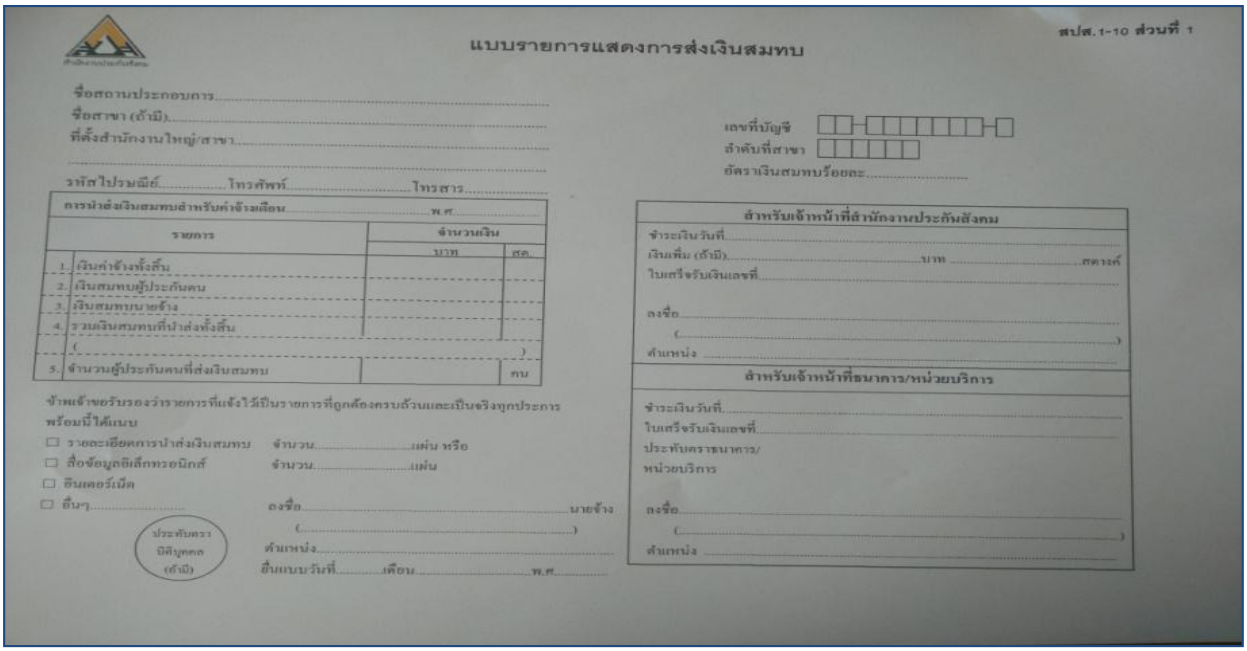
สปส.1-10 ส่วนที่ 1

แบบรายการแสดงการส่งเงินสมทบ

ชื่อสถานประกอบการ.....

ชื่อสาขา (ถ้ามี).....

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่/สาขา.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

การนำส่งเงินสมทบสำหรับค่าจ้างเดือน.....พ.ศ.....

รายการ	จำนวนเงิน บาท	สต.
1. เงินค่าจ้างทั้งสิ้น		
2. เงินสมทบผู้ประกันตน		
3. เงินสมทบนายจ้าง		
4. รวมเงินสมทบที่นำส่งทั้งสิ้น		
( )		
5. จำนวนผู้ประกันตนที่ส่งเงินสมทบ		คน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการที่แจ้งไว้นี้เป็นรายการที่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นจริงทุกประการ

พร้อมนี้ได้แนบ

☐ รายละเอียดการนำส่งเงินสมทบ จำนวน.....แผ่น หรือ

☐ สื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน.....แผ่น

☐ อินเตอร์เน็ต

☐ อื่นๆ.....

ลงชื่อ.....นายจ้าง

(.....)

ตำแหน่ง.....

ยื่นแบบวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ประทับตรานิติบุคคล (ถ้ามี)

เลขที่บัญชี

ลำดับที่สาขา

อัตราเงินสมทบร้อยละ.....

สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคม

ชำระเงินวันที่.....

เงินเพิ่ม (ถ้ามี).....บาท.....สตางค์

ใบเสร็จรับเงินเลขที่.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

สำหรับเจ้าหน้าที่ธนาคาร/หน่วยบริการ

ชำระเงินวันที่.....

ใบเสร็จรับเงินเลขที่.....

ประทับตราธนาคาร/หน่วยบริการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาพที่ 3-3 แบบฟอร์มการนำส่งประกันสังคม

ที่มา : http://www.sso.go.th, 2560 : (Online)

ตัวอย่าง 3-2 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลค่าแรงงานของพนักงานในโรงงานแห่งหนึ่ง ในเดือนสิงหาคม

1. นายโชคดี โชคมาก เงินเดือน ๆ ละ 25,000 บาท
2. นายสมบัติ มณี เงินเดือน ๆ ละ 15,000 บาท
3. นายสิน สมุทร ค่าแรงวันละ 300 บาท ทำงาน 20 วัน
4. นางสุขใจ ใจดี ค่าแรงวันละ 250 บาท ทำงาน 22 วัน
5. นางสายใจ นิยม ค่าแรงวันละ 250 บาท ทำงาน 20 วัน

ให้ทำ คำนวณเงินประกันสังคมของลูกจ้างและเงินสมทบประกันสังคมของนายจ้าง

ชื่อ-สกุล	เงินเดือน	ค่าแรง/เดือน	เงินประกันสังคมลูกจ้าง	เงินสมทบประกันสังคมนายจ้าง
1. นายโชคดี โชคมาก	25,000		750	750
2. นายสมบัติ มณี	15,000		750	750
3. นายสิน สมุทร		6,000	300	300
4. นางสุขใจ ใจดี		5,500	275	275
5. นางสายใจ นิยม		5,000	250	250
รวม	**40,000**	**16,500**	**2,325**	**2,325**

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย คือ ภาษีเงินได้ซึ่งผู้จ่ายเงินมีหน้าที่ต้องหัก ณ ที่จ่ายไว้ทุกครั้งที่มีการจ่ายเงินให้กับผู้รับที่เป็นบุคคลธรรมดา และต้องนำส่งภาษีให้กรมสรรพากร ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หัก ณ ที่จ่าย สำหรับกิจการผลิตที่ต้องจ่ายเงินเดือนและค่าจ้างให้พนักงานต้องคำนวณจำนวนเงินสุทธิ ว่ามีเงินได้สุทธิตามเกณฑ์ที่ต้องเสียภาษีหรือไม่ ถ้ามีเงินได้สุทธิตามเกณฑ์จึงจะหักภาษี ณ ที่จ่าย โดยมีหลักเกณฑ์ในการคำนวณ ดังนี้

1. ให้คำนวณเงินได้พึงประเมินเสมือนว่าได้จ่ายทั้งปี เช่น จ่ายเงินเดือนเป็นรายเดือนให้นำเงินเดือน คูณ12 เดือน

2. นำเงินเดือนทั้งปีหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เหลือเท่าใดเป็นเงินได้สุทธิ

3. นำเงินได้สุทธิคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะได้ภาษีที่ต้องชำระทั้งปี

4. นำจำนวนภาษีที่ได้หารด้วยจำนวนครั้งที่ต้องจ่าย จะได้จำนวนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ในปีภาษี 2560 กรมสรรพากรได้มีการปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใหม่ มีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่ปีภาษี 2560 เป็นต้นไป ดังนี้

1. ปรับปรุงการหักค่าใช้จ่าย สำหรับผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่านายหน้า ตามมาตรา 40 (1) และ (2) หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 50 แต่รวมกันต้องไม่เกิน 100,000 บาท

2. ปรับปรุงการหักค่าลดหย่อนเพิ่มขึ้น ดังตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงรายการหักค่าลดหย่อน และ ยกเว้นภาษี ในปี 2560 ของกรมสรรพากร (บางส่วน)

รายการหักลดหย่อน / ยกเว้นภาษี	**ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี 2560 (ภ.ง.ด.90 / 91)**
1. การหักลดหย่อนบุคคลธรรมดา	
1.1 ผู้มีเงินได้	60,000 บาท
1.2 คู่สมรส (ที่ไม่มีเงินได้)	60,000 บาท
1.3 บุตร	คนละ 30,000 บาท โดยไม่จำกัดจำนวนบุตร และยกเลิกค่าลดหย่อน
1.4 ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาของผู้มีเงินได้และของคู่สมรสที่ไม่มีเงินได้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และไม่มีเงินได้พึงประเมินเกิน30,000 บาทในปีภาษี	คนละ 30,000 บาท

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายการหักลดหย่อน / ยกเว้นภาษี	**ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีภาษี 2560 (ภ.ง.ด.90 / 91)**
1.5 ค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือคนทุพพลภาพ ไม่มีเงินได้พึงประเมินเกิน30,000 บาทในปีภาษี	คนละ 60,000 บาท
1.6 ยกเว้นเบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดาของผู้มีเงินได้ และบิดามารดาของคู่สมรสที่ไม่มีเงินได้	ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท
1.7 ลดหย่อนและยกเว้น สำหรับเบี้ยประกันชีวิต	ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท
1.8 ลดหย่อนและยกเว้นเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 500,000 บาท
1.9 ยกเว้นเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนการออมแห่งชาติ	ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 500,000 บาท
1.10 ยกเว้นเงินสะสมกบข.	ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 500,000 บาท
1.11 ลดหย่อนและยกเว้น สำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อการมีที่อยู่อาศัย	ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บาท
1.12 ลดหย่อนเงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม	ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 9,000 บาท

ตารางที่ 3.1 แสดงรายการหักค่าลดหย่อน และ ยกเว้นภาษี ในปี 2560 ของกรมสรรพากร (บางส่วน)

ที่มา http://www.rd.go.th/publish/59674.0.html , 2560 : (Online)

2. ปรับปรุงขั้นเงินได้ และบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังตาราง 3.2

เงินได้สุทธิ	อัตราภาษี (ร้อยละ)
1 – 300,000*	5
300,001 – 500,000	10
500,001 – 750,000	15
750,001 -1,000,000	20
1,000,001 – 2,000,000	25
2,000,001 – 5,000,000	30
5,000,001 ขึ้นไป	35

* ทั้งนี้ การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรก ยังคงใช้ต่อไป

ตารางที่ 3.2 แสดงขั้นเงินได้สุทธิและอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ที่มา กรมสรรพากร http://www.rd.go.th/publish/59674.0.html , 2560 : (Online)

ตัวอย่าง 3-3 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลของพนักงานในโรงงานแห่งหนึ่ง ประจำเดือนมกราคม ซึ่งกิจการนำมาใช้ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย

1. นายสมจิตร ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 47,000 บาท สมรสแล้ว ภรรยาไม่มีรายได้ มีบุตร 2 คน
2. นายสมโชค ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 35,000 บาท สมรสแล้ว ภรรยาไม่มีรายได้ ไม่มีบุตร
3. นายเอกชัย ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 28,000 บาท ยังไม่สมรส
4. นางสาวสมศรี ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 25,000 บาท ยังไม่สมรส

จากข้อมูลข้างต้นให้คำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายของเดือนมกราคม

รายการ	นายสมจิตร	นายสมโชค	นายเอกชัย	นางสาวสมศรี
เงินเดือน(ทั้งปี)	564,000	420,000	336,000	300,000
หัก ค่าใช้จ่าย 50% ไม่เกิน 100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	464,000	320,000	236,000	200,000
หัก ค่าลดหย่อน :				
ผู้มีเงินได้	60,000	60,000	60,000	60,000
คู่สมรส	60,000	60,000	-	-
บุตร	60,000	-	-	-
เงินได้สุทธิ	284,000	200,000	176,000	140,000
คำนวณภาษีเงินได้ตามอัตราภาษี				
เงินได้ 150,000 บาทแรก ยกเว้น	(150,000)	(150,000)	(150,000)	ยกเว้น
เงินได้ 150,001 – 300,000อัตรา 5%				
ภาษีเงินได้ทั้งปี	6,700	2,500	1,300	-
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	**558**	**208**	**108**	**-**

ตัวอย่าง 3-4 จากข้อมูลตัวอย่าง 3-3 กำหนดให้พนักงานหักเงินประกันสังคมในอัตราร้อยละ 5 ของเงินเดือน ให้คำนวณเงินได้สุทธิ

ชื่อ – สกุล	เงินเดือน	ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	เงินประกันสังคม	เงินเดือนสุทธิ
นายสมจิตร	47,000	558	750	45,692
นายสมโชค	35,000	208	750	34,042
นายเอกชัย	28,000	108	750	27,142
นางสาวสมศรี	25,000	-	750	17,250
	128,000	874	3,000	124,126

ตัวอย่าง 3-5 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลการทำงานของพนักงานในแผนกผลิตของโรงงานแห่งหนึ่ง

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ชั่วโมงทำงาน		อัตราค่าแรงงาน		จำนวนเงิน	
		ปกติ	ล่วงเวลา	ปกติ	ล่วงเวลา	ปกติ	ล่วงเวลา
นายกนก ยินดี	หัวหน้า			30,000		30,000	
นายเสรี ใจงาม	คนงาน	190	72	30	75	5,700	5,400
นางถนอม รักษา	คนงาน	190	70	30	60	5,700	4,200
นางวิภา แดงขาว	คนงาน	190	65	25	75	4,750	4,875

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. หักภาษี ณ ที่จ่ายของ นายกนก ยินดี 195 บาท ที่เหลือได้รับการยกเว้น
2. เงินประกันสังคม หักในอัตราร้อยละ 5

ให้ทำ คำนวณค่าแรงงานสุทธิ

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ค่าแรงงาน ขั้นต้น			ค่าใช้จ่าย		ค่าแรงสุทธิ
		ปกติ	ล่วงเวลา	รวม	ประกันสังคม	ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	
นายกนก ยินดี	หัวหน้า	30,000		30,000	750	195	29,055
นายเสรี ใจงาม	คนงาน	5,700	5,400	11,100	750	-	10,350
นางถนอม รักษา	คนงาน	5,700	4,200	9,900	750	-	9,150
นางวิภา แดงขาว	คนงาน	4,750	4,875	9,625	750	-	8,875
รวม		**46,150**	**14,475**	**60,625**	**3,000**	**195**	**57,430**

รายการหักอื่น ๆ

นอกจากรายการเงินสมทบกองทุนประกันสังคม และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายที่กิจการจะต้องหักจากพนักงานแล้ว อาจจะมีรายการหักอื่น ๆ ที่กิจการกำหนดไว้ตามนโยบาย หรือตามข้อตกลงร่วมกัน เช่น เงินเบิกล่วงหน้า เงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งรายการต่าง ๆ จะถูกแสดงไว้ในทะเบียนค่าแรงงานของกิจการ

ตารางที่ 3.3 แสดงตัวอย่างทะเบียนค่าแรงงาน

ที่	ชื่อ-สกุล	ค่าแรงปกติ	ค่าล่วงเวลา	รวม	รายการหัก			เงินได้สุทธิ
					ประกันสังคม	ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	เงินเบิกล่วงหน้า	
1	นายสมใจ ทองเยอะ	40,000	6,000	46,000	750	342	-	44,908
2	นายสุทิน ใจนก	45,000	8,000	53,000	750	420	3,000	48,830
3	นางสมจิตร คนที	35,000	7,000	42,000	750	410	-	40,840
4	นางวิไล ไชโย	32,000	8,000	40,000	750	365	4,000	34,885
รวม		**152,000**	**29,000**	**181,000**	**3,000**	**1,537**	**7,000**	**169,463**

2.3 การจำแนกประเภทค่าแรงงาน แผนกค่าแรงงานจะรวบรวมบัตรบันทึกเวลาทำงานของพนักงานมาทำการวิเคราะห์และจำแนกเป็นค่าแรงงานทางตรงและค่าแรงงานทางอ้อมออกจากกันโดยทำใบวิเคราะห์ค่าแรงงาน เพื่อจะได้นำไปบันทึกเป็นต้นทุนการผลิตได้สะดวกยิ่งขึ้น

ใบวิเคราะห์ค่าแรงงาน เลขที่บัตร.....

บริษัท.....

ประจำสัปดาห์ ระหว่างวันที่.....ถึงวันที่.....

แผนก	ค่าแรงงานขั้นต้น		รวม	จำแนกค่าแรงงาน	
	ปกติ	ล่วงเวลา		ทางตรง	ทางอ้อม
คลังวัตถุดิบ					
ผลิต 1					
ผลิต 2					
ซ่อมบำรุง					
ทั่วไป					
รวม					

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างใบวิเคราะห์ค่าแรงงาน

การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน

เมื่อแผนกบัญชีได้ข้อมูล ค่าแรงงานและรายการหักต่าง ๆ การบันทึกบัญชี มีขั้นตอน ดังนี้

1. บันทึกค่าแรงงานขั้นต้น รายการหักต่าง ๆ และค่าแรงงานสุทธิ

เดบิต ค่าแรงงาน	xx	
เครดิต ค่าแรงงานค้างจ่าย		xx
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย		xx
เงินประกันสังคมค้างจ่าย		xx
รายการหักอื่น ๆ		xx

2. การบันทึกจำแนกค่าแรงงาน โดยค่าแรงงานทางตรงจะถูกบันทึกเข้าบัญชีคุมงานระหว่างทำ ส่วนค่าแรงงานทางอ้อม จะบันทึกเข้าบัญชีค่าใช้จ่ายการผลิต

เดบิต งานระหว่างผลิต (ทางตรง)	xx	
ค่าใช้จ่ายการผลิต (ทางอ้อม)	xx	
เครดิต ค่าแรงงาน		xx

3. การบันทึกการจ่ายค่าแรงงาน ในการจ่ายค่าแรงงานนั้นสามารถบันทึกได้ในกรณีต่าง ๆขึ้นอยู่กับระบบการจ่ายเงินของกิจการ แบ่งได้ดังนี้

3.1 กรณีจ่ายเป็นเงินสด

เดบิต ค่าแรงงานค้างจ่าย	xx	
เครดิต เงินสด		xx

3.2 กรณีใช้ระบบใบสำคัญจ่าย

3.2.1 บันทึกเข้าบัญชีระบบใบสำคัญจ่าย

เดบิต ค่าแรงงานค้างจ่าย	xx	
เครดิต ใบสำคัญจ่าย		xx

3.2.2 บันทึกการสั่งจ่ายเช็ค

เดบิต ใบสำคัญจ่าย	xx	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		xx

3.3 กรณีจ่ายเงินผ่านธนาคาร โดยพนักงานต้องเปิดบัญชีกับธนาคารที่กิจการกำหนดไว้และให้เลขที่บัญชีกับกิจการ เมื่อถึงกำหนดกิจการจะนำเงินเข้าบัญชีธนาคาร

เดบิต ค่าแรงงานค้างจ่าย	xx	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		xx

สำหรับรายการเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายและเงินสมทบประกันสังคม กิจการจะต้องนำส่งกรมสรรพากรและประกันสังคมภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งการจ่ายก็จะมีลักษณะเดียวกับการจ่ายค่าแรงงาน จะแตกต่างกันในช่วงเวลาที่จ่ายเท่านั้น โดยภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ไม่เกินวันที่ 7 ของเดือนถัดไป เงินสมทบประกันสังคมไม่เกินวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

ตัวอย่าง 3-5 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลค่าแรงงานของโรงงานแห่งหนึ่ง

1. ค่าแรงงานรวมทั้งสิ้น เท่ากับ 52,500 บาท จำแนกเป็นค่าแรงงานทางตรง 38,500 บาท ค่าแรงงานทางอ้อม 14,000 บาท
2. เงินประกันสังคมในส่วนที่หักจากพนักงาน 2,320 บาท ในส่วนของกิจการจ่ายอัตราเดียวกัน
3. ค่าภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย 220 บาท
4. กิจการใช้ระบบใบสำคัญจ่าย

ให้ทำ บันทึกบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน

เดบิต ค่าแรงงาน	52,500	
เงินประกันสังคม	2,320	
เครดิต ค่าแรงงานค้างจ่าย		49,960
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย		220
เงินประกันสังคมค้างจ่าย		4,640
บันทึกการรับรู้ค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายต่างๆ		
เดบิต งานระหว่างผลิต	38,500	
ค่าใช้จ่ายการผลิต	14,000	
เครดิต ค่าแรงงาน		52,500
บันทึกการจำแนกประเภทค่าแรงงาน		
เดบิต ค่าแรงงานค้างจ่าย	49,960	
เครดิต ใบสำคัญจ่าย		49,960
บันทึกการจ่ายค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายผ่าน		
ใบสำคัญจ่าย		

เดบิต ใบสำคัญจ่าย	49,960	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		49,960
บันทึกการจ่ายเช็คตามใบสำคัญจ่าย		
เดบิต ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	220	
เครดิต ใบสำคัญจ่าย		220
เดบิต ใบสำคัญจ่าย	220	220
เครดิต เงินฝากธนาคาร		
บันทึกการจ่ายเช็คตามใบสำคัญจ่าย		
เดบิต เงินประกันสังคมค้างจ่าย	4,640	
เครดิต ใบสำคัญจ่าย		4,640
เดบิต ใบสำคัญจ่าย	4,640	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		4,640
บันทึกการจ่ายเช็คตามใบสำคัญจ่าย		

สรุป ค่าแรงงานเป็นต้นทุนในการผลิตสินค้า จำแนกเป็นค่าแรงงานทางตรง ซึ่งเป็นค่าแรงที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้า และค่าแรงงานทางอ้อม เป็นค่าแรงที่จ่ายให้ฝ่ายสนับสนุนในการผลิต ในการคำนวณค่าแรงงานนั้นจะต้องมีการรวบรวมข้อมูลการทำงานของพนักงานและหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย เงินประกันสังคม

ลำดับ	คำศัพท์	ความหมาย
1	Wages	ค่าจ้าง
2	Salaries	เงินเดือน
3	Hourly	รายชั่วโมง
4	Daily	รายวัน
5	Piecework	หน่วยที่ผลิตได้
6	Direct Labor	ค่าแรงทางตรง
7	Indirect Labor	ค่าแรงงานทางอ้อม
8	Clock Card	บัตรลงเวลาทำงาน
9	Job Time Ticket	บัตรบันทึกเวลาประจำงาน
10	Overtime	การทำงานล่วงเวลา

ใบงานเรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน

หัวข้อกิจกรรม

1. ความหมายและประเภทของแรงงาน
2. การคำนวณค่าแรงงาน
3. เงินสมทบประกันสังคม
4. ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย
5. รายการหักอื่น ๆ
6. การบันทึกบัญชีค่าแรงงาน

เครื่องมือและอุปกรณ์

1. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะหรือเครื่องคอมพิวเตอร์
2. จอรับภาพ
3. สื่อที่ผู้เรียนจัดทำขึ้นสำหรับนำเสนอ

ขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 – 4 คน กลุ่ม
2. ให้แต่ละกลุ่ม จัดทำข้อมูลเวลาการทำงานของพนักงานในโรงงานโดยสมมุติ รายละเอียดต่าง ๆ ของพนักงาน แล้วคำนวณค่าแรงงานขั้นต้น รายการหักต่าง ๆ ค่าแรงงานสุทธิ และบันทึกบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน ส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานจนครบทุกกลุ่ม กลุ่มละ 5-10 นาที เปิดโอกาสให้มีการซักถาม แสดงความคิดเห็น และสรุปร่วมกัน
3. กลุ่มที่เหลือประเมินเพื่อนที่นำเสนองาน
4. กลุ่มที่นำเสนองานประเมินตนเอง
5. ผู้สอนรวบรวมแบบประเมินจากทุกกลุ่ม พร้อมทั้งประเมินกลุ่มที่นำเสนองาน

การประเมินผล

ที่	รายการประเมิน	4	3	2	1
1	การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม				
2	ความถูกต้องของเนื้อหา				
3	สื่อที่ใช้ประกอบการนำเสนอ				
4	รูปแบบการนำเสนอชัดเจน เข้าใจง่าย				
5	ตรงต่อเวลา กระตือรือร้น รอบคอบ				

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

4 = ดีมาก 3 = ดี 2 = ปานกลาง 1 = ปรับปรุง

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยที่ 3 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน

คำชี้แจง : จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย ☒ ลงในกระดาษคำตอบ

1.ข้อใดถือเป็นค่าแรงทางตรง

ก. ค่าแรงที่จ่ายให้กับคนงานที่ทำรักษาความปลอดภัยให้โรงงาน

ข. ค่าแรงที่จ่ายให้กับคนงานที่ทำหน้าที่ซ่อมแซมเครื่องจักร

ค. ค่าแรงที่จ่ายให้กับช่างทาสีเฟอร์นิเจอร์

ง. ค่าแรงที่จ่ายให้กับหัวหน้าคุมคนงานประจำโรงงาน

2. ข้อใดเป็นแรงงานทางอ้อม

ก. ค่าจ้างแรงงานช่างทาสีเฟอร์นิเจอร์

ข. ค่าจ้างแรงงานคนงานชำแหละเนื้อในโรงงานอาหาร

ค. ค่าจ้างคนงานทอผ้าในโรงงานทอผ้า

ง. ค่าจ้างคนงานตรวจเช็ควัตถุดิบ

3. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ได้บัญญัติเกี่ยวกับชั่วโมงทำงานปกติของกิจการอุตสาหกรรมไว้ไม่เกินวันละกี่ชั่วโมง

ก. 6 ชั่วโมง ข. 7 ชั่วโมง

ค. 8 ชั่วโมง ง. 9 ชั่วโมง

4. แผนกใดมีหน้าที่คำนวณค่าแรงงานของพนักงาน

ก. แผนกผลิต ข. แผนกบัญชี

ค. แผนกบุคคล ง. แผนกการเงิน

5. ข้อใดเป็นค่าแรงงานขั้นต้น

ก. ค่าแรงงานปกติ ข. ค่าแรงงานล่วงเวลา

ค. ค่าแรงงานปกติ + ค่าแรงงานล่วงเวลา ง. ค่าแรงงานปกติ - ค่าแรงงานล่วงเวลา

6. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ได้กำหนดอัตราทำงานล่วงเวลาในวันทำงานปกติของคนงานเท่ากับเท่าใด

ก. 1 เท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ

ข. 1.5 เท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ

ค. 2 เท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ

ง. 3 เท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงานตามจำนวนชั่วโมงที่ทำ

7. นายวิจิตร เป็นคนงานของโรงงานแห่งหนึ่งได้รับค่าจ้างเป็นรายชั่วโมง ในอัตราชั่วโมง ละ 40 บาท เวลาทำงานปกติไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลาวันปกติไม่เกินวันละ 2 ชั่วโมง โรงงานจะคิดค่าล่วงเวลาให้ตามกฎหมายแรงงาน และจ่ายค่าจ้างเป็นรายสัปดาห์ข้อมูลการทำงานของนายวิตร ดังนี้

วันจันทร์ เวลาทำงานปกติ 8 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลา 2 ช.ม.

วันอังคาร เวลาทำงานปกติ 6 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลา -ช.ม.

วันพุธ เวลาทำงานปกติ 8 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลา 2 ช.ม.

วันพฤหัสบดี เวลาทำงานปกติ 8 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลา - ช.ม.

วันศุกร์ เวลาทำงานปกติ 8 ชั่วโมง เวลาทำงานล่วงเวลา 2 ช.ม.

ค่าแรงของนายวิจิตรทั้งสิ้นเท่ากับเท่าใด

ก. 1,140 บาท ข. 1,410 บาท

ค. 1,500 บาท ง.1,880 บาท

8. ฐานเงินเดือนค่าจ้าง ที่นำมาคำนวณเงินประกันสังคม สูงสุดไม่เกินเดือนละเท่าใด

ก. 5,000 ข. 10,000

ค. 15,000 ง. 20,000

9. นายวิทยาทำงานกิจการผลิตแห่งหนึ่งได้รับเงินเดือนๆ ละ 40,000 บาท เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม มีคู่สมรส โดยชอบด้วยกฎหมายไม่มีเงินได้ มีบุตร 2 คน กำลังศึกษา นายสมหมาย ทำประกันชีวิตของตนและของคู่สมรสไว้กับบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย กรมธรรม์มีอายุ 10 ปี ชำระค่าเบี้ยประกันของตนเองปีละ 8,000 บาท ของคู่สมรสปีละ 7,500 บาท นอกจากนี้ส่งเงินสมทบกองทุนประกันสังคมทุกเดือนในอัตราตามพระราชบัญญัติประกันสังคม อยากทราบว่าภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย ของนายวิทยาประจำเดือน มกราคม จะเป็นเท่าใด (ใช้หลักเกณฑ์ปีภาษี 2560)

ก. 106.25 บาท ข. 210.42 บาท

ค. 315.75 บาท ง. 420. 65 บาท

10. กิจการผลิตที่ใช้วิธีบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวดจะบันทึกรายการจ่ายค่าแรงทางอ้อมเป็นเงินสดอย่างไร

ก. เดบิต ค่าแรงทางอ้อม	xx	เครดิต เงินสด	xx
ข. เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต	xx	เครดิต เงินสด	xx
ค. เดบิต ค่าแรงทางตรง	xx	เครดิต เงินสด	xx
ง. เดบิต งานระหว่างทำ	xx	เครดิต เงินสด	xx

แบบฝึกหัดท้ายหน่วย หน่วยที่ 3

ตอนที่ 1 จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายความหมายและประเภทของแรงงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จงอธิบายขั้นตอนเกี่ยวกับการรวบรวมเวลาการทำงานของพนักงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. จงอธิบายหน้าที่ของพนักงานบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. การคำนวณค่าแรงงาน แบ่งได้เป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. จงยกตัวอย่างเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเก็บเวลาทำงานพร้อมอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. จงอธิบายเงินสมทบประกันสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. จงอธิบายวิธีการคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 จงฝึกปฏิบัติตามคำสั่ง

3-1 ให้จับคู่คำศัพท์ โดยนำอักษรด้านขวามือเติม หน้าข้อที่มีความหมายตรงกัน

.....1. ค่าจ้าง	ก. ค่าแรงทางตรง
.....2. เงินเดือน	ข. ค่าแรงงานทางอ้อม
.....3. รายชั่วโมง	ค. บัตรลงเวลาทำงาน
.....4. รายวัน	ง. บัตรบันทึกเวลาประจำงาน
.....5. หน่วยที่ผลิตได้	จ. การทำงานล่วงเวลา
.....6. ค่าแรงทางตรง	ฉ. Wages
.....7. ค่าแรงงานทางอ้อม	ช. Salaries
.....8. บัตรลงเวลาทำงาน	ซ. Hourly
.....9. บัตรบันทึกเวลาประจำงาน	ฌ. Daily
.....10. การทำงานล่วงเวลา	ญ. Piecework

3-2 ชัยรัตน์อุตสาหกรรม กำหนดเวลาทำงานปกติของพนักงาน วันจันทร์ – วันเสาร์ เวลา 08.00 น. – 17.00 น. หยุดพัก 1 ชั่วโมง ชั่วโมงทำงานปกติวันละ 8 ชั่วโมง อัตราค่าแรงงานชั่วโมงละ 30 บาท

ต่อไปนี้เป็นข้อมูลของ นายวิชัย คนงานแผนกช่างไม้ ในรอบเวลา 1 สัปดาห์

วัน	เวลาทำงาน
วันจันทร์	08.00 น. - 19.00 น.
วันอังคาร	08.00 น. -18.00 น.
วันพุธ	08.00 น. - 20.00 น.
วันพฤหัสบดี	08.00 น. - 17.00 น.
วันศุกร์	08.00 น. - 18.00 น.
วันเสาร์	08.00 น. - 19.00 น.
วันอาทิตย์	08.00 น. - 21.00 น.

ให้ทำ คำนวณหาค่าแรงงานขั้นต้นของนายวิชัย

3-3 นิคมอุตสาหกรรม กำหนดเวลาทำงานปกติของพนักงาน วันจันทร์ – วันเสาร์ เวลา 08.30 น. – 17.30 น. หยุดพัก 1 ชั่วโมง ชั่วโมงทำงานปกติวันละ 8 ชั่วโมง อัตราค่าแรงงานชั่วโมงละ 40 บาท

ต่อไปนี้เป็นข้อมูลของ นายอุทัย คนงานแผนกผลิต ในรอบเวลา 1 สัปดาห์

วัน	เวลาทำงาน
วันจันทร์	08.30 น. - 18.30 น.
วันอังคาร	08.30 น. -17.30 น.
วันพุธ	08.30 น. - 20.30 น.
วันพฤหัสบดี	08.30 น. - 17.30 น.
วันศุกร์	08.30 น. - 19.30 น.
วันเสาร์	08.30 น. - 18.30 น.
วันอาทิตย์	08.30 น. - 20.30 น.

ให้ทำ คำนวณหาค่าแรงงานขั้นต้นของนายอุทัย

3-4 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลค่าแรงงานของพนักงานในโรงงานผลิตไทย ในเดือนสิงหาคม

1. นายสมศักดิ์ ดวงดี เงินเดือน ๆ ละ 18,000 บาท
2. นายสมใจ ทวีโชค เงินเดือน ๆ ละ 25,000 บาท
3. นายวินัย สุขใจ ค่าแรงวันละ 300 บาท ทำงาน 22 วัน
4. นางวันดี ไหมดำ ค่าแรงวันละ 250 บาท ทำงาน 20 วัน
5. นางสายหยุด นิยม ค่าแรงวันละ 250 บาท ทำงาน 20 วัน

ให้ทำ คำนวณเงินประกันสังคมของลูกจ้างและเงินสมทบประกันสังคมของนายจ้าง

3-5 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลการทำงานของพนักงานในแผนกผลิตของโรงงานสัจจะ

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ชั่วโมงทำงาน		อัตราค่าแรงงาน	
		ปกติ	ล่วงเวลา	ปกติ	ล่วงเวลา
นายปรีดา แสงงาม	หัวหน้า			20,000	
นายสำเร็จ ส่องแสง	คนงาน	172	95	40	80
นางถนอม สีดำ	คนงาน	180	82	35	70
นางวิภาดา รักจันทร์	คนงาน	175	78	35	105

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. หักภาษี ณ ที่จ่ายของ นายปรีดา แสงงาม 195 บาท ที่เหลือได้รับการยกเว้น
2. เงินประกันสังคม หักในอัตราร้อยละ 5

ให้ทำ คำนวณค่าแรงงานสุทธิ

3-6 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลการทำงานของพนักงานในแผนกผลิตของบริษัท การยาง จำกัด

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ชั่วโมงทำงาน		อัตราค่าแรงงาน	
		ปกติ	ล่วงเวลา	ปกติ	ล่วงเวลา
นายวิจิตร เมืองไทย	หัวหน้า			25,000	
นายการุณ ชมจันทร์	คนงาน	155	78	35	70
นางสมศรี ศรีเมือง	คนงาน	160	65	32	64
นางรุ่งทิพย์ ผ่องงาม	คนงาน	150	72	30	60

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. หักภาษี ณ ที่จ่ายของ นายวิจิตร เมืองไทย 172 บาท ที่เหลือได้รับการยกเว้น
2. เงินประกันสังคม หักในอัตราร้อยละ 5

ให้ทำ คำนวณค่าแรงงานสุทธิ

3-7 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลของพนักงานใน บริษัท ผลิตยา จำกัด ประจำเดือนมกราคม ซึ่งกิจการนำข้อมูลมาใช้ใน การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย

1. นายธีระ ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 65,000 บาท สมรสแล้ว ภรรยาไม่มีรายได้ มีบุตร 2 คน
2. นายศิริชัย ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 40,000 บาท สมรสแล้ว ภรรยาไม่มีรายได้ ไม่มีบุตร
3. นายวิทยา ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 28,000 บาท ยังไม่สมรส จ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิต 15,000 บาท
4. นางสาวขวัญใจ ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 25,000 บาท ยังไม่สมรส

ให้ทำ คำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายของเดือนมกราคม

3-8 จากโจทย์ ข้อ 3-7 กำหนดให้พนักงานหักเงินประกันสังคมในอัตราร้อยละ 5 ของเงินเดือน

ให้ทำ คำนวณเงินได้สุทธิ

3-9 โรงงานผลิตอาหารทะเล มีข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานและคนงานของกิจการ ในเดือน มีนาคม 25X1 ดังนี้

พนักงานประจำสำนักงาน

คนที่ 1 อัตราเงินเดือน ๆ ละ	30,000 บาท	
คนที่ 2 อัตราเงินเดือน ๆ ละ	25,000 บาท	
คนที่ 3 อัตราเงินเดือนๆ ละ	20,000 บาท	

คนงานประจำโรงงาน

คนที่ 4 อัตราค่าจ้างวันละ	350 บาท	ทำงาน 15 วัน
คนที่ 5 อัตราค่าจ้างวันละ	350 บาท	ทำงาน 19 วัน
คนที่ 6 อัตราค่าจ้างวันละ	300 บาท	ทำงาน 18 วัน
คนที่ 7 อัตราค่าจ้างวันละ	300 บาท	ทำงาน 19 วัน
คนที่ 8 อัตราค่าจ้างวันละ	250 บาท	ทำงาน 20 วัน

ให้ทำ 1. คำนวณเงินประกันสังคมที่นายจ้างต้องหักจากพนักงานและคนงาน

2. คำนวณเงินประกันสังคมที่นายจ้างต้องจ่ายสมทบ

3-10 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลของคนงานของ เอบีซี การผลิต สำหรับเดือน มีนาคม 25X2

รหัส	ชื่อ	เงินเดือน	ช.ม. ล่วงเวลาวันปกติ	ทำงานวันหยุด	ช.ม. ล่วงเวลาวันหยุด	เงินเบิกล่วงหน้า	สถานภาพ	คู่สมรส	บุตร		เบี้ยประกันชีวิต	
									ศึกษา	ไม่ศึกษา	ตนเอง	คู่สมรส
A001	นายเอ	25,000	10	3	2	3,000	สมรส	มีเงินได้	2	-	15,000	
A002	นางบี	30,000	2	2	1	2,000	สมรส	ไม่มีเงินได้	1	-	5,500	3,500
A003	นางสาวซี	35,000	10	2	-	-	โสด	-	-	-	12,000	
A004	นายดี	40,000	5	-	5	1,500	สมรส	มีเงินได้	-	1	25,000	
A005	นางสาวจี	30,000	8	3	2	2,500	โสด	-	-	-	12,000	

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. ข้อมูลส่วนตัวของคนงาน

คู่สมรส คือ คู่สมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย

บุตร ศึกษาในประเทศไทย

เบี้ยประกันชีวิต กรมธรรม์กำหนด 15 ปีขึ้นไป

2. ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราค่าแรง

กิจการคิดค่าแรงให้วันละ 300 บาท ในกรณีที่ทำงานวันหยุด ทำงานล่วงเวลาวันปกติและวันหยุด คิดตามกฎหมายค่าแรง

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการบันทึกรายการ

25X2

มี.ค. 30 บันทึกรายการเกี่ยวกับค่าแรง

31 จ่ายค่าแรงทั้งสิ้น

เม.ย. 7 นำส่งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หัก ณ ที่จ่าย

15 นำส่งเงินสมทบกองทุนประกันสังคม

ให้ทำ 1. คำนวณภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย

2. คำนวณเงินสมทบกองทุนประกันสังคม

3. คำนวณจำนวนเงินค่าแรงสุทธิ

4. บันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป

3-11 โรงงานผลิตอาหารสัตว์ มีข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานและคนงานของกิจการ ในเดือน มิถุนายน 25X1 มีดังนี้

พนักงานประจำสำนักงาน

คนที่ 1 อัตราเงินเดือน ๆ ละ	15,000	บาท	
คนที่ 2 อัตราเงินเดือน ๆ ละ	25,000	บาท	
คนที่ 3 อัตราเงินเดือน ๆ ละ	20,000	บาท	

คนงานประจำโรงงาน

คนที่ 4 อัตราเงินเดือน ๆ ละ	25,000	บาท	
คนที่ 5 อัตราค่าจ้างวันละ	300	บาท	ทำงาน 19 วัน
คนที่ 6 อัตราค่าจ้างวันละ	350	บาท	ทำงาน 20 วัน
คนที่ 7 อัตราค่าจ้างวันละ	400	บาท	ทำงาน 18 วัน
คนที่ 8 อัตราค่าจ้างวันละ	450	บาท	ทำงาน 19 วัน
คนที่ 9 อัตราค่าจ้างวันละ	300	บาท	ทำงาน 20 วัน
คนที่ 10 อัตราค่าจ้างวันละ	350	บาท	ทำงาน 20 วัน

หมายเหตุ 1. ผู้ที่ได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน จะได้รับเงินเดือนประจำ

2. ผู้ที่ได้รับค่าจ้างเป็นวัน จะได้รับค่าจ้างตามจำนวนวันและอัตราค่าจ้าง และไม่มีการทำงานล่วงเวลา

ให้ทำ 1. คำนวณเงินประกันสังคมที่นายจ้างต้องหักจากพนักงานและคนงาน

2. คำนวณเงินที่นายจ้างต้องจ่ายสมทบ

3-12 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลของคนงานของ เอสซี การผลิต สำหรับเดือนพฤษภาคม 25X1

รหัส	ชื่อ	เงินเดือน	ช.ม. ล่วงเวลา วันปกติ	ทำงาน วันหยุด	ช.ม. ล่วงเวลา วันหยุด	เงินเบิก ล่วงหน้า	สถานะ ภาพ	คู่ สมรส	บุตร		เบี้ยประกันชีวิต	
									ศึกษา	ไม่ ศึกษา	ตนเอง	คู่ สมรส
F1	นางเขียว	21,000	8	2	4	2,000	สมรส	มีเงิน ได้	1	-	12,000	-
F2	นายขาว	18,000	8	4	6	1,000	สมรส	ไม่มี เงินได้	1	1	7,000	7,000
F3	น.ส. แหวน	24,000	10	2	2	3,000	โสด	-			10,000	

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. ข้อมูลส่วนตัวของคนงาน

   คู่สมรส หมายถึง คู่สมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย

   บุตร ศึกษาในประเทศ

   เบี้ยประกันชีวิต กรมธรรม์มีกำหนดเวลา 10 ปี ขึ้นไป โดยทำกับกิจการที่ประกอบการในประเทศไทยคู่สมรสที่มีเงินได้ แยกยื่นภาษี

2. ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราค่าแรง

   กิจการคิดค่าแรงให้วันละ 300 บาท ในกรณีที่ทำงานวันหยุด ทำงานล่วงเวลาวันปกติและวันหยุดคิดตามกฎหมายแรงงาน

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการบันทึกรายการ

25X1

พ.ค. 30 บันทึกรายการเกี่ยวกับค่าแรง

31 จ่ายค่าแรงทั้งสิ้น

มิ.ย. 7 นำส่งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หัก ณ ที่จ่าย

15 นำส่งเงินสมทบกองทุนประกันสังคม

ให้ทำ 1. คำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

2. คำนวณเงินสมทบกองทุนประกันสังคม

3. คำนวณจำนวนเงินค่าแรงสุทธิ

4. บันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป

5. ทะเบียนค่าแรง

3-13 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลค่าแรงงานของโรงงานแห่งหนึ่ง

1. ค่าแรงงานรวมทั้งสิ้น เท่ากับ 52,500 บาท จำแนกเป็นค่าแรงงานทางตรง 38,500 บาท ค่าแรงงานทางอ้อม 14,000 บาท

2. เงินประกันสังคมในส่วนที่หักจากพนักงาน 2,320 บาท ในส่วนของกิจการจ่ายอัตราเดียวกัน

3. ค่าภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย 220 บาท

25X9

ม.ค.	30	บันทึกรายการเกี่ยวกับค่าแรง และจำแนกค่าแรงงาน
	31	จ่ายค่าแรงงานทั้งสิ้น
ก.พ.	7	นำส่งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย
	15	นำส่งเงินสมทบกองทุนประกันสังคม

ให้ทำ บันทึกบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน

3-14 ต่อไปนี้เป็นข้อมูลค่าแรงงานของโรงงานผลิตยางเส้น

1. ค่าแรงงานรวมทั้งสิ้น เท่ากับ 78,500 บาท จำแนกเป็นค่าแรงงานทางตรง 49,200 บาท ค่าแรงงานทางอ้อม 29,300 บาท

2. เงินประกันสังคมในส่วนที่หักจากพนักงาน 2,250 บาท ในส่วนของกิจการจ่ายอัตราเดียวกัน

3. ค่าภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย 365 บาท

4. กิจการใช้ระบบใบสำคัญจ่าย

ให้ทำ บันทึกบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงาน